

fordi bogen er skrevet og udgivet under Provinshandelskammerets auspicer. Men først og fremmest er det forfatterens indstilling til og vurdering af en virksomheds medarbejdere som mennesker, der gør bogen særlig fortjenstfuld. Muligheden for en større arbejds effektivitet ligger jo ikke mindst heri — eller som det så karakteristisk er udtrykt i bogens titel: der er trods alt forskel på at være medarbejder, eller bare ansat . . .

Bent Poulsen.

Svensk Grosshandel. Under redaktion av *Bert Lindström* och *Ulf af Trolle*. Utgiven av Sveriges Grossistförbund. Seelig & Co. i distribution. Sth. 1947. 422 sider.

Der er efterhånden adskillige eksempler på, at organisationer, institutioner og firmaer vælger at markere et jubilæum ved at udgive en undersøgelse af mere almen karakter indenfor et område, der berører vedkommende foretagende, fremfor at udsende et af de traditionelle jubilæumsværker med dyr indbinding, flotte billeder og ros til højre og venstre. Det er en skik, som man kun kan ønske al mulig fremgang. Thi ligeså værdifulde den første type »jubilæumsskrifter« kan være, ligeså unyttige og uinteressante ud over en ganske snæver kreds er i reglen den sidste slags.

Sveriges Grossistförbund leverede til sit 25 års jubilæum i november 1947 et fortræffeligt eksempel på den type jubilæumsskrifter, som foruden på smuk måde at markere mærkedagen, vækker interesse og spreder nyttig kundskab i vide kredse. Man overdrog to unge driftsøkonomer, tilknyttet henholdsvis Affärsøkonomisk Forskningsinstitut ved Stockholms handelshøjskole og Grosshandels Utredningsinstitut, at skrive »en på inamlade fakta grundad bok om den svenska grosshandeln«, idet man iøvrigt gav dem frie hænder til disponeringen af bogen. Resultatet er blevet en bredt anlagt fremstilling af den selvstændige (»fritstående«) engroshandels økonomiske funktioner og struktur, særligt belyst ud fra forholdene i Sverige, som man har skaffet sig oplysning om ved en omfattende indsamlings af materiale specielt til dette formål. Foruden de to redaktører har en række erhvervsøkonomiske teoretikere og praktikere medvirket som forfattere og rådgivere.

I bogens 1. del — den almindelige del — gøres der rede for engroshandelens opgaver og plads i vareomsætningen, engroshandelens udvikling, branchedelingen, leverandører og kunder, virksomhedsstørrelse, salgsdistrikt og beliggenhed, indkøbsarbejdet, salgsarbejdet, omkostningerne. Man er med vilje gået uden om spørgsmål af mere teknisk karakter i engroshandelen, såsom ordrerutine, lagerindretning, varebehandling m. m., idet man frygtede, at en fremstilling heraf alt for hurtigt ville blive forældet som følge af den hastige udvikling, der foregår på disse områder. I 2. del behandles de fleste engroshandelsbrancher, til dels samlet i større grupper. De — forholdsvis få — brancher, som ikke er tilknyttet Sveriges Grossistförbund, er ikke medtaget, ligesom undersøgelserne i det hele taget kun omfatter de virksomheder, der er medlemmer af denne organisation; i alt væsentligt er det dog kun småvirksomheder, der står udenfor. En væsentlig begrænsning ligger i, at bogen kun beskæftiger sig med den erhvervspecialiserede — den fritstående — engroshandel; det medfører, at så betydningsfulde dele af »engroshandelen« — taget som samfundsøkonomisk begreb — som industriens egne salgsorganisationer, Kooperativa Förbundet og de fri-

fordi bogen er skrevet og udgivet under Provinshandelskammerets auspicer. Men først og fremmest er det forfatterens indstilling til og vurdering af en virksomheds medarbejdere som mennesker, der gør bogen særlig fortjenstfuld. Muligheden for en større arbejds effektivitet ligger jo ikke mindst heri — eller som det så karakteristisk er udtrykt i bogens titel: der er trods alt forskel på at være medarbejder, eller bare ansat . . .

Bent Poulsen.

Svensk Grosshandel. Under redaktion av *Bert Lindström* och *Ulf af Trolle*. Utgiven av Sveriges Grossistförbund. Seelig & Co. i distribution. Sth. 1947. 422 sider.

Der er efterhånden adskillige eksempler på, at organisationer, institutioner og firmaer vælger at markere et jubilæum ved at udgive en undersøgelse af mere almen karakter indenfor et område, der berører vedkommende foretagende, fremfor at udsende et af de traditionelle jubilæumsværker med dyr indbinding, flotte billeder og ros til højre og venstre. Det er en skik, som man kun kan ønske al mulig fremgang. Thi ligeså værdifulde den første type »jubilæumsskrifter« kan være, ligeså unyttige og uinteressante ud over en ganske snæver kreds er i reglen den sidste slags.

Sveriges Grossistförbund leverede til sit 25 års jubilæum i november 1947 et fortræffeligt eksempel på den type jubilæumsskrifter, som foruden på smuk måde at markere mærkedagen, vækker interesse og spreder nyttig kundskab i vide kredse. Man overdrog to unge driftsøkonomer, tilknyttet henholdsvis Affärsøkonomisk Forskningsinstitut ved Stockholms handelshøjskole og Grosshandels Utredningsinstitut, at skrive »en på insamlade fakta grundad bok om den svenska grosshandeln«, idet man iøvrigt gav dem frie hænder til disponeringen af bogen. Resultatet er blevet en bredt anlagt fremstilling af den selvstændige (»fritstående«) engroshandels økonomiske funktioner og struktur, særligt belyst ud fra forholdene i Sverige, som man har skaffet sig oplysning om ved en omfattende indsamlings af materiale specielt til dette formål. Foruden de to redaktører har en række erhvervsøkonomiske teoretikere og praktikere medvirket som forfattere og rådgivere.

I bogens 1. del — den almindelige del — gøres der rede for engroshandelens opgaver og plads i vareomsætningen, engroshandelens udvikling, branchedelingen, leverandører og kunder, virksomhedsstørrelse, salgsdistrikt og beliggenhed, indkøbsarbejdet, salgsarbejdet, omkostningerne. Man er med vilje gået uden om spørgsmål af mere teknisk karakter i engroshandelen, såsom ordrerutine, lagerindretning, varebehandling m. m., idet man frygtede, at en fremstilling heraf alt for hurtigt ville blive forældet som følge af den hastige udvikling, der foregår på disse områder. I 2. del behandles de fleste engroshandelsbrancher, til dels samlet i større grupper. De — forholdsvis få — brancher, som ikke er tilknyttet Sveriges Grossistförbund, er ikke medtaget, ligesom undersøgelserne i det hele taget kun omfatter de virksomheder, der er medlemmer af denne organisation; i alt væsentligt er det dog kun småvirksomheder, der står udenfor. En væsentlig begrænsning ligger i, at bogen kun beskæftiger sig med den erhvervspecialiserede — den fritstående — engroshandel; det medfører, at så betydningsfulde dele af »engroshandelen« — taget som samfundsøkonomisk begreb — som industriens egne salgsorganisationer, Kooperativa Förbundet og de fri-

villige kæders indkøbscentraler ikke er med. Forøvrigt synes det også, som om hele området opkøbsengroshandel er noget stedmoderligt behandlet.

Af den fritstående engroshandel, dens opbygning, opgaver, virkemåde og problemer, giver bogen et overskueligt og interessant billede. Kendsgjerninger og tal meddeles om mange forhold, som man hidtil kun har haft formodninger om. Man får et levende indtryk af, hvilket stærkt skiftende og individuelt præget erhverv engroshandelen er; der er så lidt, der går efter faste skemaer eller standardløsninger. Bogens fremstillingsform er let tilgængelig, og udmærkede grafiske og andre illustrationer letter ydermere tilegnelsen. Som eksempel på et af de mange spørgsmål, der gøres rede for, kan nævnes omsætningens fordeling på kundekategorier: detaillister, andre grossister, fabrikanter, håndværkere, offentlige institutioner og diverse. Man ser, hvorledes salget til detaillister dominerer i konsumentvarebrancherne (kolonial, kortevarer, skotøj etc.), medens i producentvarebrancher som elektriske artikler, kemikalier, glas etc. afsætningen til håndværkere og fabrikanter samt i nogen grad til andre grossister er fremherskende. Interessant er det også i denne forbindelse at erfare, at »export förekommer endast hos ett fåtal av de undersökta företagen«. Afsnittet om engroshandelens omkostninger er desværre temmelig kort og til dels ret alment holdt. Iøvrigt må en redegørelse for omkostningerne uvægerligt få begrænset værdi, når den kun omfatter den fritstående engroshandel, uden forsøg på sammenligning med andre af engroshandelens organisationsformer eller på at indfoje engroshandelen i den samlede distributionskæde.

Bogen kan anbefales også til danske læsere, der interesserer sig for det betydningsfulde led i samfundets økonomiske struktur, som engroshandelen er.

Ottomar Loff.

Poul Hansen: Fire Hovederhvervs Regnskabsvæsen. Landbrug, Banker, Skadesforsikringsselskaber og Rederier. Handelshøjskolen i København, Regnskabslaboratoriets Skrifter 6. Einar Harecks Forlag. Kbh. 1949. 177 sider + 7 udtræksbilag. Kr. 12,50.

Hvert af bogens fire hovedafsnit — et for hver af de behandlede erhvervs-grene — giver først en kort orientering om den almindelige arbejdsgang og organisation i virksomheder indenfor vedkommende erhverv. Derpå gennemgås de konti og videre de bøger, som benyttes i bogføringen, og specielle problemer i forbindelse med årsregnskabet udarbejdelse — herunder lovbestemmelser — i vedkommende næringsgren behandles. Hovedafsnittene slutter med en redegørelse for regnskabsanalyse inden for hvert erhverv.

Fremstillingsmetoden og terminologien i bogen er i videst muligt omfang lagt på linie med de af Handelshøjskolens Regnskabslaboratorium udgivne publikationer om industri- og handelsvirksomheders regnskabsvæsen, idet bogen fortrinsvis er beregnet på læsere, der er fortrolig med tankegangen i disse publikationer. Bogen — som delvis har været udgivet i kompendieform — er udarbejdet som lærebog for dem, der studerer regnskabsvæsen ved Handelshøjskolen og ved diplomkursus i provinsen, samt for dem, der forbereder sig til revisoreksamens teoretiske del ved selvstudium. Den vil dog også kunne være til nytte for regnskabsfolk, der på anden måde kommer i berøring med de omtalte problemer.

Red.